

Άρθρο Σύνταξης

Αγαπητοί αναγνώστες,

Πολλές φορές συναντώ λανθασμένες μεταφορές ιατρικών όρων από την αγγλική γλώσσα στην ελληνική τόσο στον γραπτό όσο και στον προφορικό λόγο. Επίσης συχνά γίνεται χρήση ακατάλληλου όρου για ένα υπό ανάπτυξη θέμα. Για να γίνει καλύτερα αντιληπτό τι εννοώ θα παραθέσω παρακάτω μερικά παραδείγματα.

1. Οι νεφρολόγοι, οι χειρουργοί και οι παθολόγοι συχνά αναφέρονται στις μεταμοσχεύσεις νεφρού. Το λάθος που κάνουν είναι να λένε και να γράφουν «οι μεταμοσχευθέντες ασθενείς» ενώ πρόκειται για μεταμόσχευση οργάνου, στο παράδειγμά μας του νεφρού, και όχι για μεταμόσχευση... ανθρώπου (sic).
2. Οι διαβητολόγοι αναφέρουν συχνά τον όρο «αυτόνομη νευροπάθεια» εννοώντας έτσι τη νευροπάθεια του αυτόνομου νευρικού συστήματος, μεταφράζοντας λανθασμένα τον αγγλικό όρο “autonomic neuropathy”. Το σωστό είναι να πούμε «αυτονομική νευροπάθεια» ή περιφραστικά «νευροπάθεια του ΑΝΣ», δεδομένου μάλιστα ότι η νευροπάθεια δεν είναι ούτε απλώς αυτόνομη ούτε αναρχοαυτόνομη –για να χαριτολογήσουμε λίγο– αλλά η δημιουργία της εξαρτάται απολύτως από την ανεπιτυχή ρύθμιση της υπεργλυκαιμίας.
3. Συχνά γράφεται σε κείμενα και λέγεται σε παρουσιάσεις ο όρος «προφλεγμονώδεις κυτταροκίνες» με κακή μετάφραση του όρου «pro-inflammatory cytokines». Το πρόθεμα pro- στην Αγγλική σημαίνει προδιάθεση ή προαγωγή και όχι κάτι που συμβαίνει πριν. Επομένως η σωστή μετάφραση είναι «κυτταροκίνες που προάγουν τη φλεγμονή».
4. Συχνά αναφέρεται ο όρος «διαβητική αγγειοπάθεια» σε περιπτώσεις ισχαιμίας κάτω άκρου, ενώ το σωστό είναι «ισχαιμική αρτηριοπάθεια» δεδομένου ότι το πρόβλημα της ισχαιμίας οφείλεται σε στένωση αρτηρίας ή αρτηριών.
5. Κατά κόρον χρησιμοποιείται ο όρος «μακροαγγειοπάθεια» για να δηλωθεί η αρτηριοπάθεια μεγάλων αρτηριών, αντί «μεγαλοαρτηριοπάθεια» (ή και απλούστερα αρτηριοπάθεια). Σε αντιδιαστολή ο όρος «μικροαγγειοπάθεια» είναι σωστός, γιατί περιλαμβάνει προσβολή αρτηριδίων, τριχοειδών και φλεβιδίων.
6. Οι μαιευτήρες και οι παιδίατροι συχνά μιλούν για τα νεογνά διαβητικών μητέρων χαρακτηρίζοντάς τα ως «μακροσωμικά νεογνά» μεταφέροντας το λανθασμένο δάνειο «μακρύς» που μας πήραν οι Άγγλοι και το οποίο παραλαμβάνεται από εμάς πίσω ως λανθασμένο αντιδάνειο, ενώ το σωστό είναι να μιλούμε για «μεγαλόσωμα νεογνά».
7. Οι καρδιολόγοι, αλλά και πολλοί άλλοι γιατροί συνηθίζουν να χρησιμοποιούν λανθασμένα τον όρο «στεφανιαία νόσος» αντί του ορθού που είναι «νόσος των στεφανιαίων αρτηριών», δεδομένου ότι οι αρτηρίες είναι στεφανιαίες και όχι η νόσος.
8. Πολλοί συνάδελφοι αναφερόμενοι σε μια ενδιαφέρουσα περίπτωση ασθενούς χρησιμοποιούν τη λέξη «περιστατικό». Λένε, για παράδειγμα, ότι «το περιστατικό ήρθε στο νοσοκομείο» αντί του ορθού «ο ασθενής ήρθε» ή λένε «το περιστατικό παρουσίαζε ισχαιμικές αλλοιώσεις» αντί «ο ασθενής παρουσίαζε...» ή, τέλος, λένε, «τώρα θα σας παρουσιάσουμε ένα ενδιαφέρον περιστατικό» αντί να πουν «μια ενδιαφέρουσα περίπτωση ασθενούς». Το περιστατικό είναι ένα συμβάν, ενώ ένα ιστορικό ασθενούς αποτελεί μια ξεχωριστή περίπτωση και ως τέτοια πρέπει να αναφέρεται.

Είναι βέβαιο ότι τα παραπάνω είναι μέρος μόνο από έναν μεγαλύτερο αριθμό λαθών στην ιατρική

ορολογία που χρησιμοποιούμε.

Ως διευθυντής σύνταξης των ΕΔΧ καλώ όλους όσους έχουν υπόψη τους κάποια λανθασμένη χρησιμοποίηση ιατρικών όρων να στείλουν e-mail στη ΔΕΒΕ (info@ngda.gr), ώστε η πληροφορία τους για μια ή περισσότερες λανθασμένες χρήσεις όρων να αναφερθεί σε μελλοντικό άρθρο της σύνταξης – φυσικά με αναφορά της πηγής του, δηλαδή του γιατρού που μας το έστειλε. Για τον σκοπό αυτό, όποιος συνάδελφος στείλει κάτι σχετικό, παρακαλείται να αναφέρει ονοματεπώνυμο, ειδικότητα και επαγγελματική απασχόληση.

Δημ. Θ. Καραμήτσος
Διευθυντής Σύνταξης

Υ.Γ. Μετά την τελευταία δημοσίευση στο παρόν τεύχος περιλήφθηκε ο απολογισμός του απερχόμενου διοικητικού συμβουλίου σε μορφή διαφανειών (Power point), όπως παρουσιάστηκε στην απολογιστική γενική συνέλευση.